DE EXOSTOSI,

THESES

ANATOMICO-CHIRURGICÆ.

Quas, DEO JUVANTE & præside M. JOANNE-BAPTISTA-LUDOVICO-PETRO DUMONT, Artium Liberalium & Chirurgiæ Magiſtro, nec non antiquo Scholarum præpoſito, *tueri conabitur*, GAIUS-FELIX ALLAN, *Laudunæus, præclaræ Artium Facultatis Magiſter in Univerſitate Pariſienſi, Theſeos Author.*

PARISIIS,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS,

Die Sabbati vigeſimâ-primâ Aprilis, à ſeſqui-ſecundâ poſt meridiem ad ſeptimam A. R. S. H. 1770.

PRO ACTU PUBLICO

ET MAGISTERII LAUREA.

Typis P. AL. LE PRIEUR, Regii Chirurg. Collegii Typographi.

M. DCC. LXX.

Hh

D. O. M.

THESES

ANATOMICO-CHIRURGICÆ,

DE EXOSTOSI.

I.

OSSA quæ ſtabilitatem & formam corpori præbent, in primâ origine mollia ſunt atque gelatinoſa. Partes gelatinoſæ inter ſe cohærent, concreſcunt: cartilaginem aut membranam æmulantur vaſis ſanguiferis perviam: duritiem ac rigiditatem magis ac magis obtinent, & temperamentum oſſeum propiùs attingunt. È centro cartilaginis vel membranæ, emergunt fibræ ab invicem diſtantes, obliquè aut tranſverſim excurrentes ad ipſas uſque extremitates oſſium; lamellas, cavernulas, cavitateſque efficientes. Ad oſſium accretionem, ſoliditatem, ac duritiem plures fibræ unitæ ſivè ſtrata ſibi invicèm accumbentia conferunt. Fit incrementum, & ſic oſſa ultimum perfectionis gradum acquirunt.

I I.

E VARIA fibrarum ordinatione triplex in plerisquè ossibus oritur substantia poris & ductibus pertusa. Una exterior, compacta dicitur, pluribus fibrarum stratis arctiùs inter se connexis efformata, in *diaphysi* ossium longorum impensiùs collecta, extremitatibus verò parciùs decrescens: altera interior, rara, spongiosa, cellulosa, lamellas offert irregulari ordine secedentes à compactâ substantiâ; innumeras constituit cellulas inter se communicantes, finibus ossium longorum majores & numerosiores; tenui membranâ investitæ succo medullari imbuuntur. Tertia rarior reticularis audit, filamentis tenuibus axim ossium cavorum transversim secantibus, aut in longum ductis, conflatur.

I I I.

OSSIBUS immediatè super expanditur & adhæret membrana quam PERIOSTEUM vocant Anatomici; ex laminis minutissimis mirè contexta, quarum aliæ super alias sternuntur; vasis sanguiferis ac nervis prædita, quæ in ossium cavum penetrant. PERIOSTEUM nullo sensu gaudens, nisi in eâ parte ubi nervi trajiciunt, integumentum ossium constituit. Alterum PERIOSTEUM in internâ ossium superficie demonstratur. Membrana est tenerrima, sensilis, per cancellos eorum dispersa, cavum majorum ossium investiens; telam araneæ adæquans vasis rubris irroratur; in vesiculis quas efformat reconditur oleum medullare quod in cellulosâ ossium parte diffluit & in eorum cavo massam duram refert; omnia laminarum ossearum intervalla, fibrarum interstitia & ipsam superficiem pervadit. A sanguine, vel per fines arteriarum vel per earum poros, oleum illud medullare secernitur.

I V.

Ex Anatomiâ patet ossa, ut partes molles, pluribus vasis irrigari quæ & per ipsam substantiam & in illorum cava humores deducunt. Non mirum igitur mala partibus mollibus communia, ossibus evenire. Inter morbos qui illorum con-

tinuitatem lædunt, tumores recenſentur variis nominibus inſigniti, *EXOSTOSIS* ſcilicet, *Pædarthrocace*, & *ſpina ventoſa*. De EXOSTOSI tantùm diſſerere fert animus.

V.

TUMOR præternaturalis oſſeâ ſubſtantiâ enatus, partem oſſis occupans, dicitur EXOSTOSIS. Hæc excreſcentia variam formam exhibens, versùs interiora, vel exteriora prominens, modò doloris expers, modò particeps, duritie ac mole admodùm diſcrepat. *Spuriam* & *legitimam* admittunt authores.

V I.

EXOSTOSIS *ſpuria*, ſub dura, digito prementi plùs minusve cedens, perioſteo ſpiſſato conflatur: abſque ullâ oſſis labe obſervata, ità tamen ipſi adhæret ut unâ coaleſcere videatur. Perioſteum occaleſcens pro duritiei diſcrimine ab authoribus *tophus*, *nodus* perperàm dicitur; hæc enim tubercula ad hyperoſtoſes artriticas pertinere valent. Venereo morbo Perioſteum *ſchyrroïdeum* crebriùs intumeſcit, dolores acutiſſimi ſuperveniunt, noctuque augent: ſi tumor incidatur, humor plerumque flavus, *gummi* inſtar ſpiſſus, è vulnere prorumpit.

V I I.

UT EXOSTOSIS *ſpuria* curetur, diligenter perpende cauſas. Aliquandò, exhauſtâ vitiorum labe, funditùs ſanatur. Si tamen, vitiis debellatis, non evaneſcat, tunc variâ operatione, pro re natâ, eximendam cenſemus, vulnus deligandum & ad cicatricem perducendum.

V I I I.

EXOSTOSIS *legitima* duplex occurrit: alia ſolida, *eburnea*, reliquo oſſe candidior, nullis cavernulis inſtructa, dolorum ac cariei immunis, maxima duritie, ſubſtantiam quaſi *eburneam* mutuaſſe videtur. Altera verò *oſſeo-ſpongioſa*, doloris inexpers, teredine ut plurimùm ſtipata, concamerationem efformat, ſub quâ ſpeluncul æ permultæ, materiâ peſſimæ indolis &

ſubſtantiâ cartilaginis interdùm, aut carnis æmulâ, plenæ delitescunt (*a*).

I X.

Hæc Exoſtoſium genera in benignas & malignas dividuntur : *benignæ* à cauſis externis *ſæpe* ſæpius oriundæ, nullis ſtipantur accidentibus, nihilque moleſti afferunt, dummodò functiones & organa neutiquàm lædant : hac in claſſe referuntur *eburneæ*. Si à cauſis internis ortum duxerint, ſi quid cariei, fungoſitatis, aut variæ luis lateat, *malignæ* reputantur : hæc ſymptomata in *oſſeo-ſpongioſis* præcipuè exiſtunt. Non à naturâ tantum, à ſede etiam differunt Exoſtoſes; in lue venereâ laborantibus, ſatis frequenter in capite, uti etiam in partibus oſſium cute proximis obſervantur.

X.

Exostosium cauſæ ſunt externæ vel internæ : hæ frequentiores, ex pravâ humorum *diatheſi* & à quibusdam vitiis, nempè *ſtrumoſo*, *cancroſo*, quandoque *ſcorbutico*, maximè *venereo*, &c. oriuntur. Cauſis externis, ictu putà, lapſu, fracturâ, &c. Exostoses efformari iteratâ obſervatione comprobatum eſt. Exoſtoſis cavernoſæ à causâ externâ memorabile ſuppeditat exemplum nunquam ſatis laudandus Illuſt. Petit (*b*). His ex cauſis naſcitur iſte morbus quoties cumque oſſium vaſa obſtruuntur : tunc liquores in illorum cavitatibus ſtagnantes oſſium ſubſtantiam diſtendunt : vaſis diſtenſis; fluida ſensìm affluentia, vel inter lamellarum interſtitia excurrunt, vel extrà os aut in canali oſſium vaſis diſruptis effunduntur (*c*). Si ſuccus vaſis emiſſus, oſſium cellulas laminarum ſtrias diſtendens, genuinæ ſit indolis, Exôſtoſis

(*a*) Morgagni ſerrâ diſſecuit extuberantiam in oſſe ſiniſtri femoris, ſphæroïdis formâ, ſed pomi mediocris magnitudine. Eam ex oſſeis cellulis conſtantem vidit, medullari oleo liquido & flavo ſcatentibus; oſſis autem cavum quod illi Exoſtoſi reſpondebat, majori copiâ refertum olei ejuſdem modi. *De ſedibus morb. Ep.* 50.

Vid. etiam in act. Reg. Scient. Acad. anno 1706. Diſſertationem à Clar. Merry, cui titulus, *Deſcription d'une Exoſtôſe monſtrueuſe*, *pag.* 245.

Conſule etiam Obſerv. Clar. Houſtet in Act. Reg. Chirurg. Acad. Tom. III, pag. 137.

(*b*) *Trait. des Maladies des Os*, *Tom. II*, *pag.* 389.

(*c*) Conſule quæ communicavit DD. Houſtet, loco citat. p. 130.

erit *benigna ;* Si ſit pravus , in rodentem vertitur ſaniem quæ maximam mollitiem , fragilitatem conciliat; carcinoma aliave teterrima accidentia parit , & tunc *maligna* dicitur.

X I.

Ut magis innoteſcant ſigna Exoſtoſium diagnoſtica , humorum *diatheſis* ſedulò perpendenda. Venereæ à benignis ſcorbuticis , ſtrumoſis , &c. ſignis peculiaribus facilè diſtinguuntur. Si luis venereæ ſit proles Exoſtoſis , cruciatibus plerumque torquentur ægroti ; diris ſymptomatibus, cancroſis nempè pudendorum ulcuſculis , gonorrheâ, &c. laborant vel ſaltèm , laborarunt. Scorbutica eſt, ſed minùs frequenter, cum ingurgitantur lividæ ſanguinem aut ſaniem mittentes gingivæ , crebrò ſpuenti fœtet halitus , & maculæ purpureæ per cutim diſperſæ non deficiunt , &c. qui tumoribus glandularum in collo , inguine & ſub axillis ab ineunte ætate conflictatus eſt, & cui , etiam nùm ætate provectiore, in diverſis corporis partibus glandulæ conglobatæ ſub inde turgent atque indureſcunt , is ſtrumoſâ affligitur Exoſtoſi. Ex aliis ſoboleſcit cancroſa , &c.

Ab Exostosis eſſentiâ , ſitu , volumine , complicationis & exitûs naturâ , fauſtus vel non , præſagiendus eſt eventus.

X I I.

Quod ad benignas ſpectat Eoſtoſes quas ſolâ vi , aut quâpiam externâ percuſſione ſæpiùs produci diximus ; nullis ferè unquam medicamentis profligari docent experimenta ; quâpropter , ex iis ſi nihil incommodi ſuperveniat , intactas relinquendas eſſe ſentiunt practici. Si verò mole aut ſitu muſculorum, aut vaſorum actionem magnoperè afficiant, undè moleſtia & dolor , Operatione Chirurgicâ ſic eradicandæ. Tegumentis Exoſtoſi incumbentibus cautè decuſſatim inciſis , vulnus , quòad ſit omnino detectus tumor , amplietur ; tunc abraſo Perioſteo , aridis deligetur linamentis ; die poſtero multiplicibus in locis trepano perforante terebretur oſſis ſuperficies ; poſteà malleolo plumbeo & cuneo perforata pars ſedulò detrudatur & auferatur ; quod ſupereſt eminens , ſcal-

pro detradendum. Operatione peractâ, quid fit agendum; & quo pacto ad exfoliationem perducendum infrà patebit.

X I I I.

Cavernosas aut *offeo-fpongiofas* Exoftofes, quamvis à caufis externis rariùs procedant, medicaminibus quidem efficaciffimis plurimùm non cedere, expedit quoque notari. Has fi funditùs evertere abfolutè fit neceffarium; fcalpro excifsorio folerti manu auferantur. Si autem pravæ fint indolis, quales, v. g. venereæ; ad fpecifica remedia priùs confugiendum. Obfervatis quippè conftat hujufce modi tumores mercurialium ufu fæpe fæpiùs fenfim deceffiffe; attamen non nunquàm evenit, lue venereâ radicitus profligatâ, fuperftites relictos fuiffe fi longâ vetuftate nimium indurati fint, undè *fyphilidis* nova fcaturigo fi non omninò, in fede tumoris, lues evanuerit; hinc tumoris curationem, topicis mercurialibus plerùmque non irrito conatu, fufcipiunt Chirurgi.

X I V.

Ubi verò cavernofæ aut folidæ Exoftofes venereæ, nec internis medicamentis, nec hydrargirofi, cedunt: fi fpontè aut remediorum ufu nimiùm vexatæ acutè doleant, adfitque fuperjectæ cutis calor & manifeftus rubor, urget periculum, abceffus aut, quod peffimum eft, carcinoma imminet; tunc unica fuper eft operatio, de quâ, cum de benignis agebatur, monuimus. Cute excisâ, rafo Periofteo, ad moto trepano perforante, ablatâ totâ offis morbofâ protuberantiâ, media quæ cariei fugandæ competunt, feligenda funt; inter quæ *myrrhæ*, *aloës tincturas* aut *pulveres; oleum cariophyllorum*, *ligni guaiaci*, &c. cum *fpiritu vini* fuadent quidam; alii ad exfoliationem citiùs promovendam, *ferrum candens* pluris faciunt. Demùm exfoliatione perfectâ curationem, ut artis eft, Chirurgus perficiet.

F I N I S.